

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia 31 marca 2010 r.

**Pan
Zbigniew Krupa
Prezes Sądu Okręgowego
w Nowym Sączu
ul. Pijarska 3
33-300 Nowy Sącz**

P/09/011
LKR-4100-04-02/2010

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, przeprowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu (zwanym dalej SO).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana Prezesa 29 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie działania SO w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r. Stwierdzone uchybienia o charakterze formalnym wystąpiły sporadycznie, nie powodując negatywnych skutków dla budżetu. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK pozytywnie ocenia rzetelność ksiąg rachunkowych, bowiem:
 - System rachunkowości spełniał wymogi nałożone przepisami ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Określono osoby odpowiedzialne za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach tego systemu, w tym kontroli funkcjonalnej. Obowiązujące w SO procedury wewnętrznej kontroli finansowej uwzględniały wszystkie elementy ujęte w art. 47 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz Standardach kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych ogłoszonych w Komunikacie nr 13 Ministra Finansów z 30 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. MF Nr 7, poz. 58). Przeprowadzano okresowe oceny przestrzegania ww. procedur. Uwagi NIK dotyczyły jedynie uproszczenia odnoszącego się do ewidencjonowania kosztów, według którego ewidencji w danym miesiącu

podlegały dowody księgowe posiadające datę wystawienia w tym miesiącu, chociażby dotyczyły zdarzenia z miesiąca poprzedniego, co naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Jeszcze w trakcie kontroli zapis ten został zmieniony, w efekcie czego wyksięgowano z miesiąca stycznia 2010 r. do ksiąg grudnia 2009 r. zapisy dotyczące operacji w łącznej kwocie 32,4 tys. zł, związanych z postępowaniami sądowymi, w których orzeczenia uprawomocniły się w 2009 r.

- Księgi rachunkowe prowadzone były przy użyciu komputera w programie finansowo-księgowym, którego kolejne stosowane w SO wersje każdorazowo były zatwierdzane przez Prezesa i Dyrektora SO. System komputerowy zapewniał kontrolę kompletności zapisów oraz ich poprawności, przy czym kontrola NIK ujawniła brak deklarowanego przez autora programu sprawdzania przez ten system poprawności zapisu daty wystawienia dokumentu źródłowego z kalendarzem i miesiącem księgowania. Funkcja ta prawdopodobnie została niezauważenie usunięta przez autora programu podczas aktualizacji programu we wrześniu 2009 r.
- Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych, dokonany metodą monetarną za pomocą programu „Pomocnik kontrolera”, pozwala na wydanie opinii pozytywnej w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów (badanie zgodności). Badaniem tym objęto 132 dowody księgowe o wartości 9 592,3 tys. zł z populacji o wartości 11 364,7 tys. zł, w tym w warstwie losowej – 118 dowodów o wartości 1 724,2 tys. zł i warstwie obligatoryjnej – 14 dowodów o wartości 5 797,1 tys. zł. Ponadto z doboru celowego zbadano 19 dowodów o wartości 1 772,4 tys. zł. Kontrola ta tylko w 3 dowodach o wartości łącznej 43,3 tys. zł wykazała nieprawidłowości formalne, tj. brak adnotacji dotyczących kontroli bieżącej i dekretacji lub niesprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Dowody te zostały jednak zaksięgowane prawidłowo.
- NIK na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych pozytywnie opiniuje też wiarygodność tych ksiąg w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, przyjmując jako zasadne wyjaśnienia złożone w toku kontroli przez Dyrektora SO w sprawie zakwalifikowania do wydatków w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* wydatków w kwocie łącznej 150,7 tys. zł za wykonanie i montaż torów i regałów jezdnych dla archiwum Sądu Rejonowego w Limanowej.

Wszystkie jednostkowe sprawozdania budżetowe za 2009 r. (Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów, Rb-28 z wykonania planu wydatków, Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań) były sporządzone prawidłowo, rzetelnie i terminowo. Także łączne sprawozdania budżetowe, sporządzane przez SO jako dysponenta drugiego stopnia, były prawidłowe pod względem formalno-rachunkowym.

2. NIK ocenia pozytywnie przeprowadzenie przez SO inwentaryzacji składników aktywów i pasywów. W 2009 r. dokonano spisu z natury środków pieniężnych, rzeczowych aktywów

trwałych oraz inwentaryzacji w drodze uzgadniania sald i w drodze weryfikacji. Inwentaryzacje wykonano terminowo, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, a różnice inwentaryzacyjne zostały ustalone i prawidłowo rozliczone. Wykazane przez kontrolę NIK uchybienia dotyczyły:

- podania w arkuszach spisu z natury, dokonanego w siedzibie Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego, mylnej informacji, że jest to inwentaryzacja zdawczo-odbiorcza, oraz wskazania w tych arkuszach osób, które nie były materialnie odpowiedzialne za znajdujące się tam mienie o łącznej wartości 82 tys. zł,
- omyłkowego zaklasyfikowania jednego urządzenia elektroakustycznego do rodzaju 627 *Urządzenia telegraficzne*, zamiast do rodzaju 629 *Inne urządzenia tele- i radiotechniczne*, przy czym omyłka ta nie miała wpływu na wysokość amortyzacji, gdyż dla obydwóch rodzajów stawka amortyzacyjna była jednakowa.

Uchybienia te zostały skorygowane w trakcie kontroli NIK.

3. NIK ocenia pozytywnie realizację przez SO dochodów budżetowych. Uzyskane w 2009 r. dochody w kwocie 2 936 tys. zł były o 25% wyższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej i o 23,3% wyższe od dochodów wykonanych w 2008 r. Pobrane dochody terminowo przekazywano do budżetu.

Należności pozostałe do zapłaty wyniosły na koniec 2009 r. ogółem 458,2 tys. zł, w tym zaległości 142,6 tys. zł, i w stosunku do stanu z końca 2008 r., należności były wyższe o 29,2%, a zaległości niższe o 47,3%. Należności dotyczyły głównie dochodów z tytułu grzywien, opłat i kosztów sądowych, wynikających z orzeczeń i postanowień w sprawach karnych i cywilnych. Szczegółowe badanie należności z tytułu dochodów w łącznej kwocie 267,1 tys. zł wykazało, że w każdym przypadku wysyłano do zobowiązanych upomnienia oraz podejmowano w stosunku do nich czynności zmierzające do wykonania zobowiązania w drodze egzekucji. Płatności były rozkładane na raty, odraczane lub umarżane w przypadkach trudnej sytuacji materialnej lub losowej zobowiązanych, a także po bezskutecznej egzekucji komorniczej lub w przypadku zamiany kary grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności. Dokonywano także wpisów hipoteki przymusowej na rzecz Skarbu Państwa. Żadne należności nie uległy przedawnieniu.

4. NIK ocenia pozytywnie realizację wydatków budżetowych w 2009 r. Wydatki wynosiły 22 069 tys. zł i były mniejsze o 26,7% od wydatków poniesionych w 2008 r. W SO w 2009 r. ograniczono wydatki m.in. na zakup materiałów biurowych i papierniczych, sprzętu i akcesoriów komputerowych. Wprowadzono także ograniczenia podświetlania budynków. Bieżąco analizowano sytuację finansową w odniesieniu do potrzeb i występowało z wnioskami o zwiększenia lub zmniejszenia planu finansowego wydatków, w wyniku czego plan finansowy wydatków budżetowych zrealizowany został w 100%. Zasilanie w środki pieniężne odbywało się ściśle według zapotrzebowań i przebiegało zgodnie z harmonogramem. Niewykorzystane 8,4 tys. zł zostały w całości i terminowo zwrócone na rachunek dysponenta wyższego stopnia.

Szczegółowe badanie wydatków w rozdziale 75502 *Jednostki sądownictwa powszechnego* w kwocie 1 772,4 tys. zł, stanowiącej 9,1% wydatków poniesionych w tym rozdziale, i 8,0% wydatków ogółem w 2009 r., wykazało, że wydatki zostały dokonane gospodarnie i celowo, w ramach ustalonego planu finansowego.

NIK nie wnosi również zastrzeżeń do stosowania przez SO ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.). W Sądzie zostały określone procedury dotyczące dokonywania wydatków na podstawie ww. ustawy. W skontrolowanych trzech wybranych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, stanowiących 28% wydatków dokonanych na podstawie Pzp, nie stwierdzono naruszeń przedmiotowej ustawy.

5. Środki otrzymane w 2009 r. z rezerwy celowej w kwocie 28,2 tys. zł zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem – na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości, tj. Rodzinnym Ośrodkiem Diagnostyczno-Konsultacyjnym w Nowym Sączu i Zakopanem.
6. Zobowiązania pozostałe na koniec 2009 r. wyniosły 794,7 tys. zł i – poza dotyczącymi wynagrodzeń wraz z pochodnymi – wynikały z ujęcia w księgach rachunkowych 2009 r. zdarzeń dotyczących grudnia 2009 r., wykazanych w dowodach, które do SO wpłynęły w styczniu 2010 r. W ciągu 2009 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne i wobec SO nie były naliczane odsetki od nieterminowych płatności.
7. NIK nie wnosi uwag do poziomu zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia poniesionych w kontrolowanym okresie. Nie przekroczono limitu zatrudnienia – na koniec grudnia 2009 r. zatrudniano pracowników na 121,25 etatach i w odniesieniu do planowanego limitu (po zmianach) nie był obsadzony 1 etat sędziego i 1 etat urzędnika. Wydatki SO na wynagrodzenia osobowe wraz z dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi wyniosły 8 435 tys. zł i nie przekraczały kwoty określonej w planie finansowym. Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 pełnozatrudnionego w SO z 4 553 zł w 2008 r. do 5 447 zł w 2009 r. (o 19,6%), wynikał głównie ze zmian w zasadach ustalania wynagrodzenia sędziów i aplikantów sądowych, wprowadzonych ustawą z 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459), podniesienia wynagrodzeń o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, oraz wyższych wypłat nagród jubileuszowych.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie formułuje wniosków pokontrolnych oraz nie oczekuje od Pana Prezesa odpowiedzi na powyższe wystąpienie pokontrolne.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do

Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia przez właściwą komisję NIK.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Akta kontroli